

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia r.

**w sprawie kontroli w toku postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji
i Konsumentów**

Na podstawie art. 63 ust. 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 oraz Nr 99, poz. 660) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb i sposób przeprowadzania kontroli przedsiębiorców w toku postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w zakresie objętym tym postępowaniem.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) Urzędzie – rozumie się przez to Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
- 2) pracownikach Urzędu – rozumie się przez to pracowników Centrali w Warszawie oraz delegatur Urzędu;
- 3) ustawie – rozumie się przez to ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 4) kontrolującym – rozumie się przez to upoważnionego do przeprowadzenia kontroli pracownika Urzędu lub Inspekcji Handlowej;
- 5) osobie upoważnionej do udziału w kontroli – rozumie się przez to osobę upoważnioną do udziału w kontroli na podstawie art. 62 ust. 2 ustawy;
- 6) kontrolowanym – rozumie się przez to przedsiębiorcę, o którym mowa w art. 62 ust. 1 ustawy.

§ 3. Kontrola może być prowadzona w toku postępowania wyjaśniającego, postępowania antymonopolowego lub postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

§ 4. W sprawach z zakresu właściwości delegatur oraz w sprawach przekazanych do załatwienia delegaturom przez Prezesa Urzędu, na podstawie art. 33 ust. 4 i 5 ustawy, pracownicy delegatur przeprowadzają kontrolę na podstawie upoważnienia dyrektora delegatury wydanego w imieniu Prezesa Urzędu.

§ 5. 1. Kontrolę przeprowadza się w dniach i godzinach pracy obowiązujących u kontrolowanego. W razie konieczności dokonania kontroli w dniach wolnych od pracy lub poza godzinami pracy, kontrolowany wydaje niezbędne polecenia na żądanie kontrolującego.

2. Kontrola lub poszczególne jej czynności mogą być, w miarę potrzeb, przeprowadzane również w siedzibie Urzędu lub wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej na podstawie dokumentów przedstawionych na żądanie kontrolującego przez kontrolowanego.

§ 6. 1. Kontrolowany zapewnia kontrolującemu oraz osobom upoważnionym do udziału w kontroli warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności:

- 1) sporządza we własnym zakresie kopie dokumentów, w tym wydruki z nośników informacji, a także informatycznych nośników danych, wskazanych przez kontrolującego;
- 2) zapewnia w miarę możliwości samodzielne zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli;
- 3) zapewnia wydzielone miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych przedmiotów;
- 4) udostępnia środki łączności, którymi dysponuje, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.

2. Kontrolowany dokonuje potwierdzenia za zgodność z oryginałem sporządzonych kopii dokumentów i wydruków. W przypadku odmowy potwierdzenia za zgodność z oryginałem, potwierdza je kontrolujący, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli.

§ 7. 1. Kontrolujący lub osoby upoważnione do udziału w kontroli ustalają stan faktyczny na podstawie dowodów zebranych w toku kontroli, a w szczególności dokumentów, przedmiotów, oględzin oraz ustnych lub pisemnych wyjaśnień i oświadczeń oraz innych nośników informacji.

2. Dowody, o których mowa w ust. 1, mogą zostać zabezpieczone przez:

- 1) pozostawienie ich w wydzielonym lub oddzielnym, zamkniętym i opieczętowanym pomieszczeniu u kontrolowanego;
- 2) złożenie, za pokwitowaniem udzielonym kontrolowanemu, na przechowanie w pomieszczeniu Urzędu lub wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej.

§ 8. 1. Przebieg przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawia w protokole kontroli.

2. Protokół kontroli powinien zawierać w szczególności:

- 1) wskazanie nazwy albo imienia i nazwiska oraz adresu kontrolowanego;
- 2) datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli;
- 3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolującego;
- 4) określenie przedmiotu i zakresu kontroli;
- 5) opis stanu faktycznego ustalonego w trakcie kontroli;
- 6) opis załączników;
- 7) informację o pouczeniu kontrolowanego o prawie zgłaszania zastrzeżeń do protokołu oraz o prawie odmowy podpisania protokołu.

3. Materiał dowodowy zgromadzony w toku kontroli, stanowi załącznik do protokołu kontroli.

§ 9. 1. Protokół kontroli podpisują kontrolujący i kontrolowany.

2. Przed podpisaniem protokołu kontrolowany może, w terminie 3 dni od przedstawienia mu go do podpisu, złożyć na piśmie zastrzeżenia do tego protokołu.

3. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, o których mowa w ust. 2, kontrolujący dokonuje ich analizy i, w razie potrzeby, podejmuje dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zmienia lub uzupełnia odpowiednią część protokołu w formie aneksu do protokołu.

4. W razie nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub w części kontrolujący informuje o tym kontrolowanego na piśmie.

5. O odmowie podpisania protokołu kontrolujący czyni wzmiankę w protokole.

6. Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden pozostawia się kontrolowanemu, z wyłączeniem materiału dowodowego pozostającego w posiadaniu kontrolowanego.

§ 10. 1. Kontrola, o której mowa w § 1, jeżeli jest to uzasadnione ze względu na przedmiot postępowania, a w szczególności jeżeli w toku postępowania powstanie potrzeba sprawdzenia lub potwierdzenia tylko określonych faktów lub okoliczności, może być przeprowadzona w trybie uproszczonym.

2. Do kontroli, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów dotyczących sporządzenia protokołu.

3. Z kontroli przeprowadzonej w trybie uproszczonym sporządza się sprawozdanie podpisywane przez kontrolującego, w którym przedstawia się przebieg kontroli przeprowadzonej w trybie uproszczonym.

4. Sprawozdanie sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany.

§ 11. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 września 2001 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przedsiębiorców i związków przedsiębiorców w toku postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 116, poz. 1240).

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Wydanie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania kontroli w postępowaniu przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zostało przewidziane w art. 63 ust. 5 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 oraz Nr 99, poz. 660). Wskazany przepis umożliwia Prezesowi UOKiK realizację jego podstawowego zadania, jakim jest kontrola legalności działalności przedsiębiorców z punktu widzenia przestrzegania przez nich przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów. Na podstawie uprawnienia przewidzianego w art. 62 ustawy Prezes UOKiK ma możliwość zebrania materiału dowodowego pozwalającego wykazać naruszenie przepisów ustawy. Wskazane naruszenie nie zawsze musi przejawiać się w postępowaniu niezgodnym z treścią przepisów ustawy, może także polegać na niewykonywaniu orzeczeń organów antymonopolowych. Podobną funkcję (tj. zweryfikowanie legalności działalności przedsiębiorcy) spełnia środek przewidziany w art. 64 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów; przepis ten stanowi podstawę dokonania przeszukania. Od kontroli różni się ono tym, iż ta pierwsza jest prowadzona przy współdziałaniu, za zgodą i wiedzą kontrolowanego, podczas gdy czynności podejmowane przez kontrolującego w ramach przeszukania są podejmowane bez zgody kontrolowanego. Kontrola w trybie przewidzianym przepisami rozporządzenia może być przeprowadzona tylko w toku postępowania przed Prezesem UOKiK. Możliwe jest jednak dokonanie przedmiotowej kontroli także w ramach postępowania wyjaśniającego - zatem postępowania prowadzonego „w sprawie”, a nie przeciwko określonemu przedsiębiorcy (§ 3 projektu rozporządzenia Rady Ministrów). Ustawa nie ogranicza bowiem kontroli jedynie do postępowania antymonopolowego (względnie w sprawach koncentracji lub w sprawach praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów). Prezes UOKiK przeprowadza kontrolę bez wszczynania odrębnego postępowania, także na wniosek Komisji Europejskiej lub organu ochrony konkurencji innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Jest to zgodne z Rozporządzeniem Rady Nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wdrażania reguł konkurencji określonych w art. 81 i 82 Traktatu o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej, (Dz. Urz. WE z 4.01.2003 r., L1.)

Kontrolę w trybie przewidzianym w projekcie rozporządzenia przeprowadzana jest w dniach i godzinach pracy kontrolowanego. W razie konieczności dokonania kontroli w dniach wolnych od pracy lub poza godzinami pracy, kontrolowany zobowiązany będzie do wydania niezbędnego polecenia na żądanie kontrolującego. Kontrola lub poszczególne jej czynności mogą być, w miarę potrzeb, przeprowadzane również w siedzibie Urzędu lub wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej na podstawie dokumentów przedstawionych na żądanie kontrolującego przez kontrolowanego.

Na kontrolowanego przedsiębiorcę nałożono obowiązek zapewnienia kontrolującemu warunków i środków niezbędnych do sprawnego przeprowadzenia kontroli. Do obowiązków przedsiębiorcy będzie należało sporządzanie we własnym zakresie kopii dokumentów wskazanych przez kontrolującego (§ 6 ust. 1 pkt 1 projektu). Takie sformułowanie przepisu ma wykluczyć ewentualne wątpliwości interpretacyjne pojawiające się przy obecnym brzmieniu tego przepisu – konieczne jest jednoznaczne przesądzenie w projektowanej akcie prawnym, że to przedsiębiorca kopiuje dokumenty wskazanego przez kontrolującego na jego potrzeby. Brak tego przepisu mógłby prowadzić do przyjmowania przez kontrolowanych odmiennej interpretacji – niekorzystnej dla organu antymonopolowego, co znacząco utrudniłoby (przede wszystkim ze względów technicznych) realizację celów kontroli. Ponadto, przedsiębiorca w miarę możliwości zapewnia samodzielne zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli, zapewnia wydzielone

miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych przedmiotów, udostępnia środki łączności, którymi dysponuje kontrolowany, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.

Zgodnie z § 7 projektu kontrolujący ustala stan faktyczny na podstawie zebranych w toku kontroli dowodów, a w szczególności dokumentów, przedmiotów, oględzin oraz złożonych na piśmie wyjaśnień i oświadczeń oraz innych nośników informacji. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontrolujący przedstawia w protokole kontroli, którego zawartość określona została w § 8 projektu. Protokół kontroli podpisują kontrolujący i kontrolowany. Kontrolowany przedsiębiorca może, w terminie 3 dni od przedstawienia mu go do podpisu, złożyć na piśmie zastrzeżenia do tego protokołu.

Projektowane rozporządzenie nie różni się w istotny sposób od obecnie obowiązującego rozporządzenia Rady Ministrów regulującego ww. kwestie, wydane na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 września 2001 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przedsiębiorców i związków przedsiębiorców w toku postępowania przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji). Dotychczasowe doświadczenia UOKiK w odniesieniu do przeprowadzania kontroli wskazują, że obecnie funkcjonujące regulacje w ww. zakresie są efektywne.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i przepisów technicznych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), został umieszczony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej. W trakcie uzgodnień nie wpłynęło żadne zgłoszenie o zainteresowaniu pracami nad projektem rozporządzenia na podstawie ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Projekt dotyczy kontroli przeprowadzanych u przedsiębiorców na podstawie przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Wprowadzenie przepisów o kontroli służyć ma skutecznej walce z praktykami ograniczającymi konkurencję i naruszającymi zbiorowe interesy konsumentów. Wprowadzenie w rozporządzeniu optymalnych rozwiązań w zakresie kontroli przyczyni się, przynajmniej pośrednio, do wzmocnienia pozycji konsumentów i przedsiębiorców niestosujących zakazanych praktyk.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji

Projekt rozporządzenia był przedmiotem uzgodnień międzyresortowych oraz konsultacji z organizacjami przedsiębiorców i organizacjami konsumentów. Projekt był

konsultowany z Komisją Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Polska Konfederacją Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”, Krajową Izbą Gospodarczą, Business Centre Club, Federacją Konsumentów, Stowarzyszeniem Konsumentów Polskich. Uwagi, częściowo uwzględnione, zostały zgłoszone przez PKPP Lewiatan. Nie uwzględniono uwagi dotyczącej wyłączenia spod zakresu przedmiotowego rozporządzenia kontroli dokonywanych w toku postępowania wyjaśniającego. Zgodnie bowiem z przepisami ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes UOKiK jest uprawniony do przeprowadzania kontroli również w trakcie postępowania wyjaśniającego.

Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków dla rynku pracy.

Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Efektywne funkcjonowanie przepisów dotyczących kontroli może przyczynić się do poprawy wykrywalności naruszeń przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co pozytywnie wpłynie na rozwój konkurencji i poprawi funkcjonowanie przedsiębiorców na rynku.

Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje bezpośrednich skutków dla rozwoju regionalnego.